

have de skiftet og ere flyttede om i Nordsøen med deres Øvelser. Det sandsynlige er altsaa, at kommer der Krig mellem disse Stormagter, vil Hovedkampen komme til at staa i Nordsøen. Der er derfor god Mening i, at Tyskerne stadig hævde: Vil Danmark lave et saa stort Væрге som et befæstet København, maa vi kræve Esbjerg befæstet; derfor er der nogen Mening i den Betragtning fra tysk Side, at det godt kan blive det Punkt, hvor en Neutralitetskrænkelse først sker. Skulde Forholdet saa være det, at vor Regering havde faaet Held til at mobilisere og faaet de jydsk Tropper over paa Sjælland, vilde Jylland være blottet, og saa vilde man maaske sende et tysk Armékorps til Esbjerg. Det synes jeg, enhver maa kunne forstaa. Hovedspørgsmaalet i Øjeblikket er dette: skal Grundlaget for vort Forsvarsvæsen være et befæstet København eller noget andet? Hvis der skal være nogen Mening i at befæste København, kan den ikke være nogen anden end den, at saa maa vi belave os paa at føre direkte Krig med en Stormagt, saa maa vi belave os paa en Eksistenskamp, en Kamp til sidste Mand, og sælge Livet saa dyrt som muligt. Det er den eneste Mening, der kan være med at befæste København. Jeg vil nu sige, at hvis det var den eneste Mulighed for Danmarks Frelse, vilde jeg ogsaa kunne gaa med dertil. Men jeg tror ikke paa dette. Jeg tror tværtimod, at der er en anden og bedre Mulighed, og det er den, at vi klart og aabent overfor hele Europa tilkendegive, at vi have ingen Opgave som militær Stat, ingen Opgave som krigsførende Magt, medens vi samtidig ere villige til at gøre, hvad vi nu en Gang efter vor Lidenhed passende kunne gjøre for at opfylde de Pligter, som folkeretlig set paahvile et Folkesamfund som det danske. Det tror jeg sikrer Danmark bedst; men det sikres selvfølgelig ikke ved et befæstet København.

Der er altsaa kun een Mulighed for en fornuftig Forsvarsordning, og jeg har den Tro, at dersom det, der nu foreligger, brister, vil det blive den Mulighed, som vil komme paa Dagsordenen, og bliver der herom rettet et Spørgsmaal til Folket, saa skal det nok vise sig, at den Mulighed hurtig skal samle et stort Flertal af det danske Folk om sig. Det er: København som aaben By, det er den eneste Mulighed for en fornuftig Ordning af Danmarks Forsvarsvæsen. Glipper dette her, skal det ikke vare længe, inden der samler sig et stort konstant Flertal om denne Op-

fattelse. Nu glæder det mig selvfølgelig, at det radikale Venstre ogsaa har indtaget det Standpunkt i deres Program: København som aaben By, og jeg vil haabe, at det radikale Venstre ogsaa vil være villigt til at tage de Konsekvenser, der nødvendigvis ville og maa følge af et saadant Forslag. Thi der vil selvfølgelig følge Konsekvenser efter. Jeg hørte ogsaa med stor Interesse Udtalelserne fra det ærede Medlem fra Holbæk (Rode) og fra det ærede Medlem fra Langeland (P. Munch), og jeg kan ikke sige andet, end at jeg glædede mig ved de Udtalelser, navnlig ved, at de to ærede Talere hævdede bestemt og tydeligt efter min Opfattelse, at de ogsaa ville være med til at afværge mindre Neutralitetskrænkelser. Jeg mener ogsaa, det er det eneste, vi kunne. Vi kunne selvfølgelig ikke afværge større Neutralitetskrænkelser fra en Stormagts Side, det er givet. Men det er efter min bestemte Opfattelse ogsaa givet, at folkeretlig set have vi en Pligt, og den maa vi se at opfylde. Hvorledes man skal optræde i det enkelte Øjeblik, kan man selvfølgelig ikke give Regler for. Det er ugørligt, umuligt. Det vil afhænge af, hvor rolige de, der sidde ved Regeringen, eller de, der staa i Spidsen for Hæren, ville være i det givne Øjeblik, og det vil afhænge af, hvilke Mænd vi have i Spidsen for Ledelsen, og af, om de handle korrekt og klogt og ikke lade sig beherske af Følelser, men lade den nøgterne og kolde Forstand raade. Det vil være den kolde og nøgterne Hjerne, der kommer til at gøre Udslaget. Der kan derfor ikke gives bestemte Regler for, hvorledes man skal kunne optræde i det enkelte Tilfælde.

Jeg maa sige, at jeg antager ogsaa, at det radikale Venstre vil betragte det Forslag, der foreligger i Øjeblikket fra dets Side, som et Forhandlingsforslag eller Forhandlingsgrundlag. Jeg har selv haft en radikal Modkandidat i min Valgkreds. Han udtalte ved det sidste Valgmøde, at selvfølgelig var det radikale Forslag kun et Forslag, der skulde danne et Forhandlingsgrundlag. Jeg er absolut af den Mening, at strande Forhandlingerne nu — jeg antager, at baade Regeringens Forslag og det Forslag, der er fremsat af det ærede Medlem fra Ringkøbing (J. C. Christensen) maa strande, hvad jeg ogsaa ønsker, da jeg ikke tror, at noget af dem vil baade Danmark —, og skulle vi saa have Sagen løst, saa maa vi ind paa en anden Vej. Derom tror jeg ikke, der kan være forskellige Meninger. Saa maa vi ind paa den Vej, jeg har nævnt: at faa